

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-39>

УДК 332.1, 332.3

МАРЧЕНКО Ольга

Державний податковий університет
<https://orcid.org/0000-0002-1301-6680>

НОВИЦЬКА Надія

Державний податковий університет
<https://orcid.org/0000-0002-8238-4006>

ЕКОІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ: ДОСВІД ТА ПРАКТИКА ЄС

У статті розглянуто розглянути стратегії та підходи, які застосовуються в Європейському Союзі для сприяння сталому розвитку територій. екоінноваційні проєкти, спрямовані на збереження природних ресурсів та зменшення впливу на довкілля, проаналізовано досвід країн-лідерів у сфері реалізації екологічних інновацій. Обґрунтовано необхідність запозичення досвіду європейських країн у напрямку реалізації екоінноваційних рішень та впровадження в систему розвитку регіонів України. У світлі зростаючої уваги до екологічних проблем, особливо у зв'язку зі змінами клімату та іншими глобальними викликами, ця стаття актуальна більш ніж будь-коли.

Сьогодні екологічні проблеми стають все більш загрозливими, і вони стають пріоритетними для багатьох країн і регіонів світу. Розвиток територій з урахуванням екологічних аспектів стає ключовим завданням для забезпечення сталого розвитку та збереження життєво важливих ресурсів. Стратегії, що використовуються в ЄС, можуть надають цінний досвід та практичні приклади для інших країн, які також стикаються з екологічними викликами. Проаналізовано глобальний індекс інновацій, що застосовується для оцінки «зеленого» спрямування економічного розвитку країн в світі.

Розглянуто акценти щодо інноваційної політики Європейського Союзу, зокрема у напрямку розвитку зелених технологій та інновацій, поведено аналіз рушійних сил та бар'єрів та розвитку та впровадження екоінноваційних рішень у Європейських країнах, зокрема в Польщі. Доведено доцільність запозичення досвіду Європейського союзу у напрямку впровадження «зелених» технологій для сталого розвитку територій України.

Актуальність даної теми значуща, оскільки екологічні проблеми стають все більш актуальними, і вирішення їх вимагає спільних зусиль індивідів, урядів та міжнародних спільнот. Досвід та практика ЄС можуть послужити важливим джерелом інформації та вдосконалення стратегій для розвитку територій України з урахуванням екологічних аспектів.

Ключові слова: екоінновації, сталий розвиток, зелена економіка, розвиток регіонів, екоінноваційні проєкти, екологічне зростання.

MARCHENKO Olha, NOVYTSKA Nadiia

State Tax University

ECO-INNOVATIVE PROJECTS FOR TERRITORIAL DEVELOPMENT: EXPERIENCE AND PRACTICE OF THE EU

The article examines strategies and approaches employed within the European Union to promote sustainable development of territories. It analyzes eco-innovative projects aimed at conserving natural resources and reducing environmental impact, drawing from the experience of leading countries in implementing ecological innovations. The necessity of adopting the experience of European countries in implementing eco-innovative solutions and integrating them into the development system of regions in Ukraine is justified. Given the increasing attention to environmental issues, particularly in light of climate change and other global challenges, this article is more relevant than ever.

Today, environmental problems are becoming increasingly urgent and are a priority for many countries and regions worldwide. Development of territories considering environmental aspects is crucial for sustainable development and preservation of vital resources. The strategies employed in the EU can provide valuable experience and practical examples for other countries facing similar environmental challenges. The article analyzes the Global Innovation Index used to assess the "green" direction of economic development in countries worldwide.

The focus is on the innovative policies of the European Union, particularly in the development of green technologies and innovations. An analysis of the driving forces and barriers to the development and implementation of eco-innovative solutions in European countries, including Poland, is conducted. The feasibility of borrowing the experience of the European Union in the implementation of "green" technologies for sustainable development of territories in Ukraine is demonstrated.

The relevance of this topic is significant as environmental problems become increasingly pressing, requiring joint efforts from individuals, governments, and international communities. The experience and practices of the EU can serve as an important source of information and improvement of strategies for the development of territories in Ukraine considering environmental aspects.

Key words: eco-innovations, sustainable development, green economy, regional development, eco-innovative projects, ecological growth.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Україні вкрай необхідно розвивати та впроваджувати екологічно-орієнтовані інноваційні проєкти для забезпечення сталого розвитку територій країни. Україна стикається з численними екологічними проблемами, такими як забруднення повітря, води та ґрунтів, втрата біорізноманіття, неефективне

використання природних ресурсів, серед яких особливо виділяються проблеми, пов'язані з енергетикою, промисловістю, сільським господарством та міськими територіями.

Впровадження екоінноваційних проєктів допоможе вирішити ці проблеми шляхом розробки та впровадження екологічно чистих технологій, зменшення викидів та використання відновлювальних джерел енергії, підвищення енергоефективності, розвитку вело- та пішохідних зон, екологічної мобільності та інфраструктури для сортування та переробки відходів.

Зв'язок цієї проблеми з науковими та практичними завданнями полягає у потребі розробки науково обґрунтованих стратегій та політик, спрямованих на стимулювання впровадження екологічних інновацій, а також у створенні сприятливого інвестиційного та правового середовища для розвитку екологічних технологій. Крім того, важливим є і залучення громадськості та розвиток екологічної свідомості серед населення для підтримки та успішної реалізації екоінноваційних проєктів.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематику впровадження екоінновацій вивчають ряд вчених, включаючи Н.М. Андрєєву, І.К. Бистрякова, Б.В. Буркинського, О.О. Веклич, Т.П. Галушкіну, Б.М. Данилишина, С.І. Дорогунцова, С.М. Ілляшенка, Т.В. Майорову, М. Мідзинського, О.В. Прокопенка, А. Ріда, О.Я. Савчука, Н.І. Хумарову, та Н.П. Яворську. До вітчизняних науковців, які займаються проблемами реалізації природоохоронної інноваційної політики в сфері екології, належать О.О. Веклич, С.М. Ілляшенко, Л.Г. Мельник, та М.А. Хвесик, В. Гурочкіна, Ю. Махортов. Проблеми розбудови та підвищення рівня інноваційної інфраструктури висвітлені в роботах науковців, таких як Ю. Бажал, В. Геєць, Б. Патон, Б. Данілішин, Ю.Пахомов, П. Бубенко.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета статті полягає в аналізі досвіду та практики Європейського Союзу з впровадження екологічно орієнтованих інноваційних проєктів для сталого розвитку територій та їх застосування в контексті інноваційного розвитку України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Досвід впровадження екоінноваційних проєктів Європейських країн доводить, що екоінновації є ключовим інструментом для сприяння екологічному зростанню та розвитку у регіоні. Це особливо важливо для принципів сталого розвитку. Згідно з концепцією сталого розвитку, економічний розвиток повинен враховувати вплив на навколишнє середовище та соціальну відповідальність. Основними викликами на шляху до сталого розвитку для Європи є необхідність зниження впливу промисловості на довкілля, зменшення використання обмежених природних ресурсів та забезпечення соціальної відповідальності. При цьому, створення таких інноваційних моделей вимагає великих зусиль і інвестицій у дослідження та розвиток, а також активної підтримки з боку політичних установ та громадськості.

Незважаючи на складність завдання, Європа не має іншого вибору, як тісно співпрацювати з усіма зацікавленими сторонами для забезпечення успішного впровадження екоінноваційних практик у всіх сферах економіки та суспільства на засадах проєктного підходу. Саме такий підхід є найбільш гнучкий в управлінні та подальшій реалізації. Від цього залежить не лише майбутнє самої Європи, а й добробут і здоров'я всього планетарного середовища.

У сучасному світі стає все більш актуальним і складним механізм захисту навколишнього середовища від екологічних викликів. Забруднення довкілля, втрата біорізноманіття, зміни клімату та вичерпання природних ресурсів стають серйозними загрозами для людства та природи. Наслідки цих проблем відчуває кожен житель планети, і вони можуть мати далекосяжні наслідки для глобальної безпеки і стабільності. По-перше, масштабне забруднення навколишнього середовища призводить до погіршення якості повітря, води та ґрунту, що може викликати серйозні проблеми зі здоров'ям людей та інших живих організмів. По-друге, глобальна зміна клімату вже зараз призводить до екстремальних погодних умов, які загрожують безпеці життя та майна людей. Зсуви ґрунту, повені, спека та заморозки стають більш частими та інтенсивнішими, що призводить до людських жертв, руйнування житла та інфраструктури, а також до втрати сільськогосподарських урожаїв та загрози продовольчій безпеці. Крім того, вичерпання природних ресурсів, таких як нафта, природний газ та мінерали, призводить до геополітичних конфліктів та нестабільності в регіонах, де ці ресурси зосереджені. Боротьба за доступ до ресурсів може призвести до воєнних конфліктів та загострення міжнародних відносин. Екологічні проблеми не лише загрожують природі, а й мають прямий вплив на соціальну та економічну сфери життя людства. Для забезпечення стабільного та безпечного майбутнього необхідно розробляти та впроваджувати стратегії збереження довкілля, сприяти використанню відновлюваних джерел енергії та ефективному використанню ресурсів, а також сприяти глобальній співпраці та координації у сфері охорони навколишнього середовища.

Україна славиться своїми родючими чорноземами, багатими природними ресурсами та високим інтелектуальним потенціалом, що перевищує середній рівень в Європі. Однак країна також стикається з численними серйозними викликами на міжнародному рівні:

- низька енергоефективність виробництва порівняно з країнами ЄС, що призводить до великого споживання енергії на одиницю валового внутрішнього продукту (ВВП);
- великі обсяги забруднення навколишнього середовища внаслідок промислових і транспортних викидів, комунальних стоків та відходів побуту, що призводять до деградації природи та втрати біорізноманіття;
- старіння та знос основних виробничих фондів, а також переважання виробництва з низьким технологічним рівнем;
- низький рівень розвитку екологічної та інноваційної культури в суспільстві, а також низька готовність бізнесу та виробництва до впровадження нових технологій та співпраці з науково-дослідними установами.

Ці виклики потребують комплексного підходу та дієвих заходів у напрямку поліпшення екологічної ситуації, підвищення енергоефективності та модернізації виробництва, а також сприяння розвитку екоінновацій та співпраці між науково-дослідними установами та бізнесом.

Наприкінці 20 століття виникла концепція екоінновацій як результат відповідальності за навколишнє середовище та зростаючого усвідомлення ризиків, пов'язаних із природним середовищем. Напрямок екологічного зростання став пріоритетом для розвитку не тільки підприємств, а і цілих регіонів. Важливим напрямком екологізації діяльності підприємств та регіонів України є впровадження та реалізація екоінноваційних проєктів, задля коригування впливу на навколишнє середовище та досягнення синергетичного ефекту (економічного, екологічного та соціального). Показовим є досвід європейських країн, які вже сьогодні реалізують подібні практики, зокрема такі країни як Польща, Франція, Німеччина, Угорщина, Люксембург. Впровадження екоінноваційних проєктів дає можливість створити переваги (доданої вартості) для підприємця та споживача разом зі зменшенням негативного впливу на навколишнє середовище, вирішення екологічних, соціальних та економічних проблем, появу зовнішніх соціальних переваг в результаті інноваційної науково-дослідної діяльності та стимулює поліпшення екологічних параметрів продукції яку виготовляє конкретне підприємство, застосування екологічного реінжинірингу процесів виробництва, сталого розвитку регіонів за рахунок зменшення навантаження на навколишнє середовище [1].

Середовище, яке постійно змінюється, і нові виклики вимагають модифікації наявних знань або генерування радикально нових знань. Оскільки інновації черпають ідеї з багатьох джерел, фірмам необхідно компенсувати власний дефіцит знаннями з середовища, щоб збільшити шанси на успішне впровадження інновацій. Пандемія COVID-19 та збройний конфлікт на території України, ще більше підкреслив необхідність використання зовнішніх знань у екоінноваційних ініціативах і проєктах [2].

Для оцінки «зеленого» спрямування економічного розвитку країн в світі використовують глобальний індекс інновацій. Для передачі успішного досвіду впровадження екоінновацій у різних регіонах світу створено понад 50 центрів екоінновацій під егідою Організації ООН з промислового розвитку (ЮНІДО) і ЮНЕП. Інформацію про розвиток екоінновацій в ЄС надає екоінноваційне табло (Eco-Innovation Scoreboard або EIT) – інструментарій, розроблений в 2010 р. Екоінноваційною Обсерваторією (EIO) для вимірювання прогресу у розв'язанні глобальних проблем та адаптації до цих викликів соціально-економічної системи (матеріальна продуктивність, чиста енергетика, мобільність). Табло EIT охоплює 16 основних індикаторів, які згруповані у п'ять тематичних сфер: вхідні ресурси, екоінноваційна діяльність, екоінноваційні результати, екологічні результати (вплив), соціально-економічні результати. Рейтинг країн ЄС за індексом еко-інновацій у 2013-2022 р.р. наведений на рис. 1.

За результатами дослідження динаміки рейтингу країн ЄС слід виділити, що за індексом екоінновацій у 2013-2022р. країнами-лідерами є Люксембург, Фінляндія, Австрія, Швеція відзначаються великими витратами, включаючи державні витрати, на науково-дослідні роботи в галузі екології та інновацій. Такі країни мають високий рівень залучення науковців та фахівців у наукові дослідження та високу активність у сфері патентної діяльності. Крім того, показники ефективності використання ресурсів залишаються на високому рівні.

У Словенії, Ірландії, Греції, що мають середні показники індексу екоінновацій відбувається незначне зниження фінансування наукових розробок та державної підтримки "зелених" проєктів на ранній стадії. Проте, бізнес залишається зацікавленим у впровадженні екологічних інновацій у виробництво. Тут спостерігається позитивний економічний ефект, пов'язаний з підвищенням ефективності використання ресурсів.

Країни з низьким рівнем індексу екоінновацій звертають увагу на використання екологічних інновацій для перебудови економіки на принципах зеленої економіки, замкнених циклів виробництва та підвищення зайнятості у галузях, пов'язаних з екологією. Таким чином, загалом спостерігається тенденція до підвищення ресурсоемності, яка виявляється у збільшенні фінансування екоінновацій у країнах з високим рівнем екоінновацій, та у використанні екоінновацій для розвитку замкнених циклів виробництва та збільшення зайнятості в екологічних галузях у країнах з низьким рівнем екоінновацій.

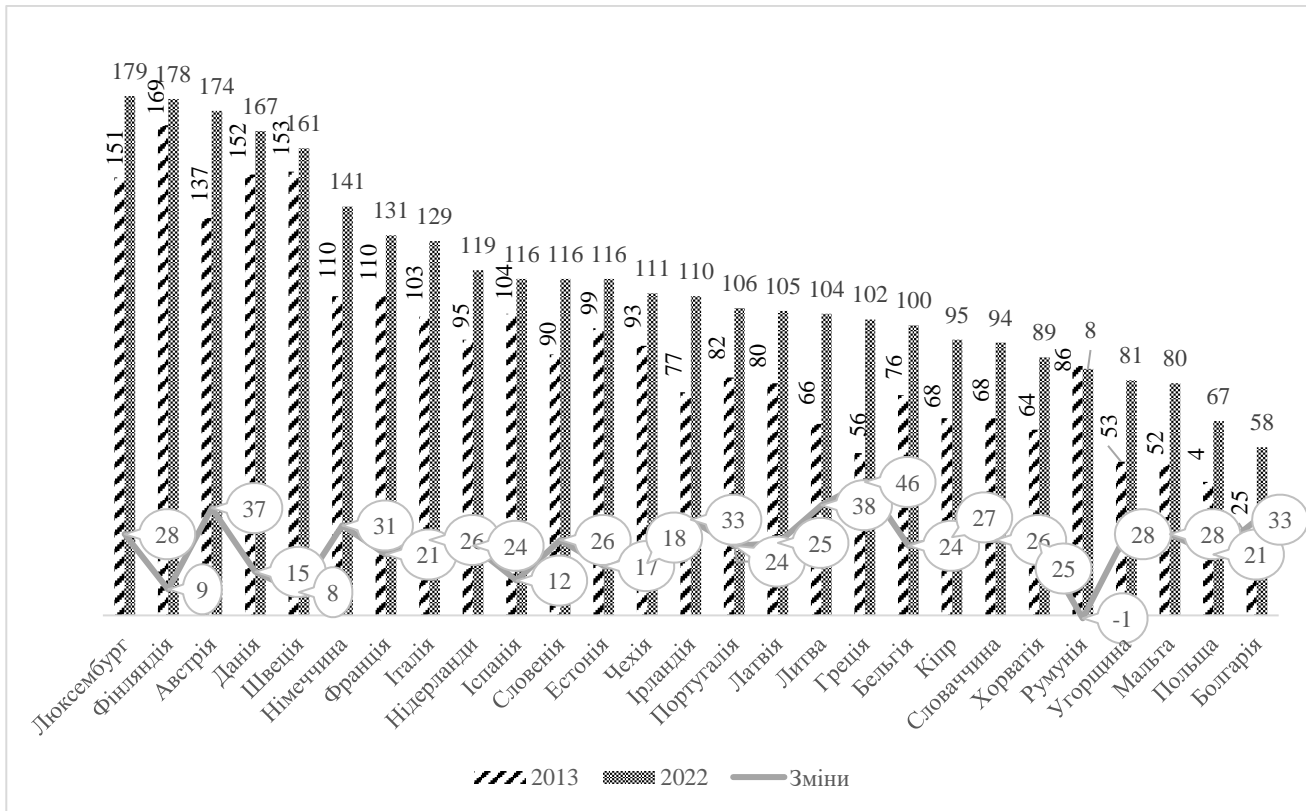

Рис. 1. Динаміка рейтингу країн ЄС за індексом екоінновацій у 2013-2022 р

Джерело: сформовано та розраховано автором за даними [3].

Стратегічний план у сфері екоінновацій розширює акценти щодо інноваційної політики Європейського Союзу, зокрема у напрямку розвитку зелених технологій та інновацій. Цей план включає сім ключових напрямків дій: [1]

- передбачає перегляд законодавства для сприяння екоінноваціям у керуванні водними ресурсами, відходами та забезпеченні чистого повітря, що є важливим кроком у створенні сприятливого середовища для розвитку та впровадження екологічних інновацій;
- фінансування демонстраційних та інноваційних екологічних проєктів і створення партнерств у промислових секторах;
- пріоритетні сфери, де встановлення стандартів і цільових показників може найбільше сприяти розвитку екоінновацій, що включає області, такі як переробка відходів, забезпечення якісної питної води та створення стійких будівельних матеріалів;
- надання фінансових та консультативних послуг для малих і середніх підприємств, що сприятиме їхньому доступу до ресурсів та знань, необхідних для впровадження екоінновацій;
- міжнародна співпраця бізнесу у сфері екоінновацій, що передбачає створення мережі екоінноваторів та обмін досвідом та інформацією;
- створення екоінноваційних партнерств з метою збільшення внеску екоінновацій у ресурсну ефективність, які охоплюють різні сектори, включаючи сировинні ресурси та стале сільське господарство.

Загалом, цей план спрямований на створення сприятливого та стимулюючого середовища для розвитку екоінновацій у Європейському Союзі, що сприятиме досягненню цілей сталого розвитку та забезпеченню екологічно збалансованого економічного зростання.

До прикладу, Польща має стратегію, яка спрямована на створення умов для зростання екоінновацій та конкурентоспроможності економіки та підприємництва, що забезпечує зростання зайнятості та підвищення рівня економічної, екологічної, соціальної та просторової єдності. Кошти для цієї стратегії надходять із таких фондів ЄС: Європейський соціальний фонд (ESF), Європейський фонд регіонального розвитку (ERDF), Європейський сільськогосподарський фонд для сільського розвитку, Фонд згуртування (CF) та Європейський фонд рибальства. Проте, країна має не лише рушійні сили але й перешкоди на шляху впровадження екоінноваційної діяльності.

Розглянемо рушійні сили та перешкоди для впровадження екоінновацій у Польщі в табл.1

Рушійні сили	Бар'єри
<ul style="list-style-type: none"> - велика кількість стратегічних документів, що визначає значну роль екоінновацій у розвитку Польщі - створення численних місцевих ініціатив, які можуть перерости в просуванні екологічних інновацій; - повільна, але постійна консолідація науково-технічної бази; - нові вимоги дедалі суворішого закону про захист навколишнього середовища; - фінансова підтримка екоінновацій та їх впровадження. 	<ul style="list-style-type: none"> - високий рівень ризику інвестицій в екоінновації (ринкова невизначеність); - обмежені знання про економічні вигоди в результаті реалізації екоінновацій; - недостатня співпраця між дослідницькими підрозділами та компаніями/фінансовими установами; - відсутність політичного та соціального клімату для розвитку екоінновацій; - надмірна підтримка фондів ЄС для традиційних секторів та транспортної інфраструктури натомість більше коштів слід виділяти на дослідження та розробки та впровадження інновацій.

Джерело: власна розробка

Польща активно впроваджує екоінноваційні проекти в будівельному секторі, спрямовані на сталий розвиток регіону. Основні стратегії включають зелені закупівлі та екологічні інновації, зокрема впровадження енергоефективних та пасивних будівель. Враховуючи стандарти використання енергії, традиційні будинки вимагають значно більше енергії для опалення, ніж енергоефективні будівлі. Наприклад, пасивні будинки споживають значно менше енергії через використання кращих матеріалів та ефективну ізоляцію.

У Польщі пасивне будівництво починає набирати популярності, з'являються перші пасивні будівлі як житлові, так і нежитлові. Важливо зазначити, що такі будівлі мають значно менші витрати на експлуатацію порівняно з традиційними будівлями. Держава також стимулює енергоефективне будівництво через державні закупівлі, надаючи перевагу пасивним та екологічним будівлям в секторі державних закупівель. Це сприяє зниженню енергоспоживання та зменшенню викидів парникових газів [4]. Швидкість технологічних змін, здійснених після вступу Польщі до Європейського Союзу, є величезним кроком вперед у абсолютно іншу та нову економічну реальність. Прості резерви економічного розвитку, засновані на дешевій робочій силі, вичерпуються. Економіка Польщі, в тому числі й будівництво, не розвиватиметься швидше, якщо не реалізовуватиме енергоефективні екоінноваційні проекти. Це означає, що необхідна капітальна підтримка і, насамперед, хороша співпраця між наукою, підприємствами та цілими галузями промисловості за сильної підтримки держави.

Отже, що не дивлячись на певні перешкоди Польщі у реалізації екоінноваційних проектів розвитку регіону, країна ефективно залучає ресурси для підтримки екоінновацій та розробок проектів сталого розвитку, що має позитивний синергетичний ефект в результаті. Найбільш активними країнами в напрямку реалізації екоінновацій та релізації екоінноваційних проектів є Люксембург, Фінляндія, Австрія, Данія, Швеція. Данія визначає охорону навколишнього середовища як один із головних пріоритетів державного управління, що сприяло значному просуванню країни в напрямку екологічної цивілізації. Особливу увагу приділяється розвитку екологічних інновацій у таких напрямках, як використання відновлюваних джерел енергії, стимулювання альтернативного транспорту, ефективна утилізація відходів та екологічне будівництво.

Зокрема, Данія активно інвестує у відновлювану енергетику та створення умов для переходу до екологічно чистих джерел енергії, що сприяє зменшенню залежності від вугільних та інших забруднюючих джерел енергії. Країна також розвиває мережу велосипедних доріжок та стимулює використання велосипедів як альтернативного виду транспорту, що сприяє зменшенню автомобільного трафіку та викидів шкідливих речовин.

Підтримка утилізації відходів та екологічного будівництва також відіграє важливу роль у стратегії Данії щодо збереження довкілля. Країна впроваджує програми з переробки та вторинного використання матеріалів, а також стимулює будівництво екологічно чистих будинків та інфраструктури.

Щодо Швеції, країна також визнана своїми досягненнями у розвитку чистих технологій. Швеція активно інвестує в дослідження та розробки зелених технологій і надає фінансові стимули підприємствам та домогосподарствам, що переходять на використання відновлюваних джерел енергії або альтернативних видів палива. Це сприяє активному зростанню кількості патентів на чисті технології та зміцненню позицій країни у сфері екологічних інновацій. Люксембург активно розвиває екоінновації як частину своєї стратегії сталого розвитку. Одним із прикладів є зростання використання відновлюваних джерел енергії. Країна ставить перед собою амбіційні цілі щодо зменшення викидів вуглецю та переходу на чисту енергію. Велика увага приділяється сонячній та вітровій енергетиці. Ще одним важливим напрямком екоінновацій у Люксембурзі є розвиток екологічно чистого транспорту. Країна активно підтримує впровадження електромобілів та розвиток мережі зарядних станцій. Крім того, стимулюються ініціативи з використання альтернативних видів транспорту, таких як велосипеди та електроскутери. У Люксембурзі також активно працюють над збереженням біорізноманіття та відновленням природних екосистем. Велика увага приділяється захисту лісів, водних ресурсів та організації екологічних зон, сприяючи розвитку зелених технологій та інновацій. Люксембург підтримує стартапи та дослідницькі проекти, спрямовані на розробку екологічно чистих технологій у сфері енергетики, виробництва, сільського господарства та інших галузях.

Переїмання досвіду Європейського Союзу (ЄС) у сфері реалізації екоінноваційних проєктів має велику важливість для України. ЄС вже розробив та впровадив широкий спектр стандартів та регулятивних положень, спрямованих на заохочення екологічних інновацій. Переїмання цих стандартів дозволить Україні побудувати свою систему регулювання на основі найкращих практик. Також ЄС активно надає фінансову підтримку проєктам з екологічних інновацій через різні програми та ініціативи, такі як "Зелений курс" та "Горизонт-2020". Україна має переїмати цей досвід для створення механізмів фінансування екоінноваційних проєктів. Зелені технології та екоінновації є новим джерелом економічного зростання та створення робочих місць. Переїмання досвіду ЄС дозволить Україні ефективніше використовувати свій потенціал у цій сфері.

В цілому, переїмання досвіду Європейського Союзу є важливим кроком для України на шляху до сталого розвитку та збереження екологічної рівноваги. Міжнародний досвід свідчить про те, що регіональні інноваційні програми є ефективним інструментом для втілення інноваційної політики. Україні необхідно розвивати уніфіковану структуру таких програм та забезпечити їх адекватну фінансову підтримку. Це дозволить повніше реалізувати програмні заходи і посилити зв'язки між наукою та промисловістю. Також це сприятиме розвитку регіональної інноваційної інфраструктури та збільшить частку інноваційних підприємств у регіонах. Різні організації зможуть інвестувати заощаджені кошти у перспективні інноваційні проєкти, що сприятиме посиленню інноваційної діяльності на рівні підприємств. Це в свою чергу збільшить частку інноваційних підприємств у регіонах, та призведе до зростання рівня доходів населення за рахунок розвитку інноваційного сектору. Різні частини та інструменти національної інноваційної системи в Україні повинні працювати разом рівномірно та ефективно. Фінансування інноваційної діяльності переважно на конкурсній та колективній основі сприятиме активізації інноваційної системи та вдосконалюватиме її ефективність. Оцінювання ефективності та впливу системи фінансування інноваційної діяльності в Україні лише сприятиме її успішності.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Впровадження екологічно орієнтованих інноваційних проєктів для сталого розвитку територій, особливо в контексті України є вкрай важливим. Розвиток та впровадження таких проєктів сприятиме зменшенню екологічних проблем країни, таких як забруднення довкілля, втрата біорізноманіття та неефективне використання природних ресурсів. Важливо підкреслити, що Україна вже має деякий досвід у цій сфері, але існує потреба у посиленні цього напрямку та адаптації найкращих практик з досвіду ЄС до умов та потреб українських регіонів. Це включає створення стимулів для використання екологічно чистих технологій, підтримку екологічних ініціатив уряду та бізнесу, а також підвищення екологічної свідомості серед населення. Додаткові дослідження у цьому напрямку включають аналіз конкретних проєктів в Україні та їхнього впливу на рівень екологічної стійкості та економічний розвиток. Також важливо розглядати можливості фінансування та інвестицій у екологічні ініціативи та створення сприятливого інвестиційного клімату для розвитку зеленої економіки в Україні.

У підсумку, впровадження екологічно орієнтованих інноваційних проєктів сприятиме сталому розвитку територій в Україні та вирішенню актуальних екологічних проблем, забезпечуючи збалансований розвиток суспільства та збереження природного середовища для майбутніх поколінь.

Література

1. Sobczak Elżbieta, Głuszczyk Dariusz: Diversification of Eco-Innovation and Innovation Activity of Small and Medium-Sized Enterprises in the European Union Countries, Sustainability, vol. 14, no. 4, 2022, Article number: 1970, pp. 1-19, DOI: 10.3390/su14041970
2. Swiadek, A.; Gora czkowska, J.; Godzisz, K. Conditions Driving Eco-Innovation in a Catching-Up Country—ICT vs. Industry in Poland. Energies 2022, 15, 5318. <https://doi.org/10.3390/en15155318>
3. Д.Грибаускас, О.Дзяд. Еко-інновації як спосіб побудови «зеленої» економіки в ЄС. Регіональна економіка та управління 4 (22), грудень 2018, URL:<https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/543462>
4. Zachura K. ECO-INNOVATION IN THE BUILDING INDUSTRY IN POLAND. Ecological Engineering & Environmental Technology. 2016;(50):232-241. doi:10.12912/23920629/65503.
5. Гурочкіна В. В., Махортов Ю. О. Стратегічні напрями інклюзивного розвитку України. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. 2018. № 17. С. 35–44. URL: https://nonproblem.net/wp-content/uploads/2019/12/2019_17_035.pdf
6. Гурочкіна В.В., Сокур М.Б. Розвиток еко-інновацій в ЄС: сучасний стан, фінансове забезпечення та емерджентна динаміка. Освіта та підприємництво: точки дотику. монографія / колектив авторів. відп.ред В.В. Швед, Д.І. Наумов. Вінниця, 2021. 224 с., С. 4-17. ISBN 978-966-924-898-5 <http://ir.nusta.edu.ua/jsui/handle/123456789/8720>

7. Гурочкіна В. В. Механізми розвитку промислових підприємств в емерджентній економіці : монографія / В. В. Гурочкіна. Хмельницький : ХНУ, 2020. 336 с. ISBN 978-966-330-377-2 http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6603/1/6759_IR.pdf

8. Гурочкіна В. В., Резнік С. В. Формування системи інноваційного розвитку промислових підприємств в емерджентній економіці. Науковий журнал «Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування». 2022. №.6. С. 62-74 DOI 10.33244/2617-5932.8.2021.62-74

References

1. Sobczak Elzbieta, Głuszczyk Dariusz: Diversification of Eco-Innovation and Innovation Activity of Small and Medium-Sized Enterprises in the European Union Countries, Sustainability, vol. 14, no. 4, 2022, Article number: 1970, pp. 1-19, DOI: 10.3390/su14041970

2. Swiadek A.; Gora  czkowska, J.; Godzisz, K. Conditions Driving Eco-Innovation in a Catching-Up Country—ICT vs. Industry in Poland. Energies 2022, 15, 5318. <https://doi.org/10.3390/en15155318>

3. D.Hrybauskas, O.Dziad. Eko-innovatsii yak sposib pobudovy «zelenoi» ekonomiky v YeS. Rehionalna ekonomika ta upravlinnia 4 (22), hruden 2018, URL:<https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/543462>

4. Zachura K. ECO-INNOVATION IN THE BUILDING INDUSTRY IN POLAND. Ecological Engineering & Environmental Technology. 2016;(50):232-241. doi:10.12912/23920629/65503.

5. Hurochkina, V. V., Makhortov, Yu. O. (2018). Strategichni naprjamy inkljuzyvnogho rozvytku Ukrainy [Strategic directions of inclusive development of Ukraine]. Problemy innovacijno-investycijnogho rozvytku, (17), 35–44. URL: https://nonproblem.net/wp-content/uploads/2019/12/2019_17_035.pdf

6. Hurochkina V.V., Sokur M.B. Rozvytok eko-innovatsii v YeS: suchasnyi stan, finansove zabezpechennia ta emerdzhentna dynamika. Osvita ta pidpriemnytstvo: tochky dotyku. monohrafiia / kolektyv avtoriv. vidp.red V.V. Shved, D.I. Naumov. Vinnytsia, 2021. 224 s., S. 4-17. ISBN 978-966-924-898-5 <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/123456789/8720>

7. Hurochkina V. V. Mekhanizmy rozvytku promyslovykh pidpriemstv v emerdzhentnii ekonomitsi : monohrafiia / V. V. Hurochkina. Khmelnytskyi : KhNU, 2020. 336 s. ISBN 978-966-330-377-2 http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6603/1/6759_IR.pdf

8. Hurochkina V. V., Riezniak S. V. Formuvannia systemy innovatsiinoho rozvytku promyslovykh pidpriemstv v emerdzhentnii ekonomitsi. Naukovyi zhurnal «Ekonomichni visnyk. Serii: finansy, oblik, opodatkuvannia». 2022. №.6. S. 62-74 DOI 10.33244/2617-5932.8.2021.62-74